

บทที่ 2

บททวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โครงการสหกิจศึกษาเรื่อง “การผลิตการ์ตูนสองมิติสำหรับการสอนความรู้ทางการแพทย์สำหรับนักศึกษา และบุคคลทั่วไป” เป็นสื่อที่ใช้เพื่อการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ ในโครงการดังกล่าว โดยหลักในการทำโครงการ ได้อิงแนวคิด และ ทฤษฎีดังต่อไปนี้

- แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการทำสื่อการ์ตูน
- แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
- วิธีการเล่าเรื่องของสื่อวีดิทัศน์
- ทฤษฎีการสื่อสาร
-

2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการทำสื่อการ์ตูน

เกษมา จงสูงเนิน¹ (2533 : 17) ได้มอบความหมายเอาไว้ว่า “การ์ตูน คือ ภาพวาดแทนสัญลักษณ์ที่แสดงออกมาซึ่งความตลกขบขัน หรือล้อเลียนสังคม ทั้งนี้อาจเกินเลยไปจากความเป็นจริง เพื่อถ่ายทอคอารมณ์หรือแสดงแนวคิดต่างๆ”

โดยคณะผู้จัดทำเลือกใช้สื่อนี้เป็นรูปแบบในการจัดทำและนำเสนอผลงานความรู้ทางการแพทย์ ให้ประชาชนและผู้ป่วย มีความรู้ความเข้าใจและวิธีการดูแลรักษาโรคนี้ได้ อีกทั้งสื่อนี้ยังเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้คนได้ทุกประเภทได้อย่างง่ายดาย ทางคณะผู้จัดทำจึงได้เลือกใช้สื่อนี้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้

---

¹ เกษมา จงสูงเนิน. ผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการ์ตูน

(สืบค้นออนไลน์) เข้าถึงจาก: <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=pompitk&month=12-10-2007&group=6&gblog=1>

2.2 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์²

2.2.1 การประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

การประชาสัมพันธ์ภายใน

การประชาสัมพันธ์ภายใน เป็นการสร้างความรู้และ ความเข้าใจ รวมถึงการทำงานร่วมกัน ซึ่งกันและกัน ระหว่างคณะผู้จัดทำและ กลุ่มบุคคลากรภายใน เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหน่วยงาน ซึ่งสิ่งผลเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งผลให้การดำเนินงาน ของสถาบัน มีความกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว ในการทำงาน เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพแก่องค์กร

โดยคณะผู้จัดทำได้มีการศึกษาหาความรู้จากบุคคลากร เพื่อนำมาใช้ในงานการรณรงค์สื่อความรู้ทางการแพทย์ ทั้งยังมีการช่วยเหลือจากตัวบุคคลากรเองในการช่วยเหลือในส่วนของขั้นตอน การวางแผนการจัดทำกรรณรงค์สื่อความรู้ทางการแพทย์ และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้ตัวผลงานที่ ออกมานั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การประชาสัมพันธ์ภายนอก

การสร้างความรู้และ ความเข้าใจ อันดีกับประชาชนภายนอก กลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ บุคคลทั่วไป และ ประชาชนองค์กรที่สถาบันมีเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย หรือ แม้กระทั่งบุคคลในโรงพยาบาล อื่น ๆ ที่ต้องการความรู้ และ ความเข้าใจในส่วนนี้ รวมทั้งชุมชน ละแวกใกล้เคียงกัน ฯลฯ เพื่อให้กลุ่มประชาชนเหล่านี้เกิดความรู้ ความเข้าใจในตัวสถาบัน และ ตัวโครงการ การทำประชาสัมพันธ์ภายนอก ต้องเกี่ยวกับประชาชนที่มีกลุ่มขนาดใหญ่ หรือจำนวนมาก จึงต้องใช้สื่อในการเผยแพร่ เข้ามาช่วยกระจายความรู้ ความเข้าใจทั้งตัวโครงการและ องค์กร ผู้สาธารณะ ได้แก่ สื่อออนไลน์ (Multi media) เป็นต้น ซึ่งปัจจุบัน องค์กร และ สถาบันต่าง ๆ ก็นิยมใช้สื่อ ออนไลน์เหล่านี้ช่วยในการประชาสัมพันธ์

โดยคณะผู้จัดทำก็ได้เลือกช่องทาง สื่อออนไลน์เป็นเป้าหมายหลักในการเผยแพร่คลิป วิดีโอการตูนสองมิติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยและคนใกล้ชิดได้อย่างสูงสุด

²บ้านจอมยุทธ. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

(สืบค้นออนไลน์) เข้าถึงจาก:http://www.baanjomjut.com/library_3/extension-1/public_relations/02.html

2.3 วิธีการเล่าเรื่องของสื่อวีดิทัศน์

จากแนวคิดของ KamolKhampibool³ กล่าวถึงการ การเล่าเรื่องคือ การลำดับภาพจาก ภาพยนตร์ที่ถ่ายทำไว้ โดยนำแต่ละฉากมาเรียงกันตามโครงเรื่อง จากนั้นใช้เทคนิคการตัดต่อให้ภาพ และเสียงมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

โดยการทำสื่อการ์ตูน คือการลำดับภาพจากการวางแผนการวาด เช่นการวางแผนการเล่า เรื่อง และวาดรูปตามแผนที่ใช้ในการเล่า จากนั้นก็ใช้เทคนิคในการตัดต่อ ให้ภาพ และเสียงเพื่อ การ์ตูนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน สื่อการ์ตูน “การผลิตสื่อการ์ตูนสองมิติ สื่อกิจกรรมการสอน ความรู้ทางการแพทย์ สำหรับนักศึกษา และบุคคลทั่วไป” เป็นการตัดต่อแบบลำดับภาพ คือ การตัด ต่อที่เรียงจากแผนภาพที่เรียงลำดับไว้ (Story Board) โดยตัดตามแผนที่วางไว้นั้นเอง เพื่อให้ได้ เรื่องราวตามที่ต้องการได้ เพื่อไม่ก่อให้เกิดความสับสนในการรับชม โดยวิธีการดังกล่าวนี้ทาง คณะผู้จัดทำได้นำมาใช้ในการทำสื่อเล่าเรื่อง เพื่อไม่ก่อให้เกิดความสับสนว่าคลิปวิดีโอ “การผลิต สื่อการ์ตูนสองมิติ สื่อกิจกรรมการสอนความรู้ทางการแพทย์ สำหรับนักศึกษา และบุคคลทั่วไป” นั้นจัดทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด

โดยที่คณะผู้จัดทำได้เลือกวิธีการดังกล่าวเป็นตัวที่คอยเล่าเรื่อง เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาการ ทรงตัวหรือคนใกล้ชิดที่ต้องดูแลผู้ป่วยได้รู้ถึงวิธีการดูแลรักษาตนเองและครอบครัว

2.4 ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล (Berlo's)⁴

ทางคณะผู้จัดทำได้ใช้ทฤษฎีของเบอร์โล (Berlo's) เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจ และทำ ให้นักศึกษา ประชาชน และผู้ป่วย สามารถรับรู้ถึงวิธีการดูแลรักษาและดูแลผู้ป่วย และคนใกล้ชิด ได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการเรียนรู้และเผยแพร่ต่อไปยังบุคคลใกล้ชิดอีกด้วย

เดวิด เค. เบอร์โล (David K. Berlo's) กล่าวว่าทฤษฎีที่ผู้ส่งจะส่งสารอย่างไร และผู้รับจะรับ แปลคว ความหมาย และมีการโต้ตอบกับสารนั้นอย่างไร ทฤษฎี S M C R ประกอบด้วย

- ผู้ส่ง (source) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถในการ “การเข้ารหัส” (encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสารมีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูล

³KamolKhampibool. วิธีการเล่าเรื่องของสื่อวีดิทัศน์

(สืบค้นออนไลน์) เข้าถึงจาก :

<https://itguest.blogspot.com/2011/04/01.html?m=1>

⁴ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล (berlo's). ผู้คิด ทฤษฎี SMCR

(สืบค้นออนไลน์) เข้าถึงจาก : <https://www.l3nr.org/posts/539375>

ข่าวสารที่จะส่ง และควรจะมีสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับด้วย

- ข้อมูลข่าวสาร (message) เกี่ยวข้องด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร
- ช่องทางในการส่ง (channel) หมายถึง การที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสาร ข้อมูลโดยผ่านประสานสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น
- ผู้รับ (receiver) ต้องเป็นผู้มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการ “การถอดรหัส” (decode) สาร เป็นผู้ที่มิที่สนใจระดับความ และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรม เช่นเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งจึงจะทำให้การสื่อสารความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

ทฤษฎีการสื่อสารของเบอร์โล (Berlo's) นั้นทางคณะผู้จัดทำได้นำทฤษฎีมาใช้ในการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลถึงผู้รับ โดยผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงทุกคนได้